

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Щодо погодження проекту наказу
Міністерства фінансів України

Відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Міністерством фінансів України подається на погодження проект наказу «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення».

- Додатки:
1. Проект наказу Мінфіну на 24 арк. в 1 прим.
 2. Пояснювальна записка до проекту наказу на 5 арк. в 1 прим.
 3. Аналіз регуляторного впливу на 15 арк. в 1 прим.
 4. Копія повідомлення про оприлюднення проекту на 1 арк. в 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Наталія Осадча 277 54 42

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000065FC2E00F4C69200](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.03.2021 10:34:30](#) по [29.03.2023 10:34:30](#)

Міністерство фінансів України

26110-03-5/20110 від 08.09.2022

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження
Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним
шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї
масового знищення»

I. Визначення проблеми

Верховною Радою України прийнято Закон України від 06.12.2019 № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361), який набрав чинності 28 квітня 2020 року.

Відповідно до пункту 7 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 361, який набрав чинності 28.04.2020, Кабінету Міністрів України необхідно забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону, та забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Частиною першою статті 7 Закону № 361 встановлено, що суб'єкти первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) зобов'язані у своїй діяльності застосовувати ризик-орієнтований підхід, враховуючи відповідні критерії ризику, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг.

Водночас частиною третьою статті 7 Закону № 361 передбачено, що критерії ризиків визначаються СПФМ самостійно з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених відповідно:

Національним банком України – для СПФМ, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 18 Закону № 361 виконує функції державного регулювання і нагляду;

Мінфіном – для інших СПФМ.

Отже, набрання чинності Законом № 361 обумовлює необхідність затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які СПФМ зобов'язані використовувати для визначення своїх критеріїв ризиків з метою дотримання вимог Закону № 361, зокрема, забезпечення функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтовного підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.

Водночас потребує скасування наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (далі – наказ № 584), розроблений на виконання Закону України від 14.10.2014 № 1702-VII «Про запобігання та протидію

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E00F4C69200

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 29.03.2021 10:34:30 по 29.03.2023 10:34:30

Міністерство фінансів України

26110-03-5/20110 від 08.09.2022

легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (втратив чинність із прийняттям Закону № 361), оскільки цей наказ не враховує всіх СПФМ, які мають використовувати відповідні критерії ризику, а також визначає критерії ризиків для СПФМ, які піднаглядні Національному банку України.

З огляду на зазначене, Міністерство фінансів України розробило проєкт наказу Мінфіну «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (далі – проєкт наказу), положеннями якого пропонується:

встановити критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які у своїй діяльності повинні використовувати відповідні СПФМ, а саме: критерії ризику за типом клієнта, критерії ризику, що пов'язані з географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, критерії ризику за типом послуги (продукту) та за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту);

визнати таким, що втратив чинність, наказ № 584.

Одночасно зазначаємо, що Національний банк постановами Правління Національного банку України від 28.07.2020 № 107 «Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу» та від 19.05.2020 № 65 «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» встановив критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, для СПФМ, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 18 Закону № 361 виконує функції державного регулювання і нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Разом з тим положення проєкту наказу забезпечують адаптацію в національне законодавство вимог Директиви (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20.05.2015 «Про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС» (далі – Директива (ЄС) 2015/849) та стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF), імплементацію яких визначено статтею 20 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII.

Так, пунктом 3 статті 13 Директиви (ЄС) 2015/849 передбачено, що держави-члени повинні вимагати врахування зобов'язаними особами під час оцінювання ризику відмивання грошей та фінансування тероризму принаймні тих параметрів, які визначено в додатку I.

У Додатку I Директиви (ЄС) 2015/849 наводиться неповний перелік змінних ризику, які зобов'язані особи повинні брати до уваги під час визначання міри вжиття заходів з комплексної перевірки клієнтів відповідно до статті 13(3):

- (i) мета рахунку або відносин;
- ii) рівень активів, які повинні бути депоновані клієнтом, або обсяг здійснюваних транзакцій;
- (iii) регулярність або тривалість ділових відносин.

Статтею 18 Директиви (ЄС) 2015/849 визначено вимоги щодо посиленої комплексної перевірки клієнта та зазначено, що під час оцінювання ризику відмивання грошей і фінансування тероризму держави-члени і зобов'язані особи повинні враховувати принаймні фактори ситуацій з потенційно вищим ризиком, визначених у додатку III.

У додатку III Директиви (ЄС) 2015/849 наводиться неповний перелік факторів ризику, пов'язаного з клієнтом, факторів ризику, пов'язаного з продуктом, послугою, транзакцією або каналом постачання, географічні фактори ризику.

Водночас у пояснювальній записці до десятої Рекомендації FATF «Заходи належної перевірки клієнта» зазначено приклади факторів ризику, пов'язаного з клієнтом, з товаром, послугою, операцією або способом надання (отримання) послуг, з країною або географічною територією, які властиві потенційним високо-ризиковим ситуаціям та ситуаціям з низьким ризиком, при здійсненні оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з певними видами клієнтів, країнами або географічними територіями, певними товарами, послугами, операціями або каналами постачання.

Тому проєктом наказу пропонується затвердити відповідні критерії ризику: пов'язані з клієнтами СПФМ, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг.

Під дію впливу регулювання цього проєкту акта підпадають суб'єкти, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу, а саме:

професійні учасники фондового ринку (ринків капіталу та організованих товарних ринків, включаючи Центральний депозитарій цінних паперів, крім осіб, які провадять діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку);

спеціально визначені суб'єкти (крім осіб, які надають послуги в рамках трудових правовідносин):

адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально;

нотаріуси;

суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги;

особи, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами;

постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

суб'єкти аудиторської діяльності;

бухгалтери, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського

обліку;

суб'єкти господарювання, що здійснюють консультування з питань оподаткування;

суб'єкти господарювання, що надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, а також суб'єкти господарювання, що надають за винагороду консультаційні послуги, що пов'язані з купівлею-продажем нерухомого майна;

суб'єкти господарювання, що здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;

суб'єкти господарювання, що надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	так	ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

Врегулювання зазначених норм Закону № 361 може бути здійснене шляхом прийняття наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення».

Одночасно інформуємо, що згідно із частиною першою статті 4 Господарського Кодексу України відносини за участю суб'єктів господарювання, що виникають у процесі виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є предметом регулювання цього Кодексу.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є сприяння виконанню СПФМ вимог Закону № 361 в частині застосування ними ризик-орієнтованого підходу та визначення власних критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час розробки проєкту наказу розглядалися такі альтернативні способи досягнення визначених цілей:

перша альтернатива – залишити без змін наказ № 584. Проте у разі прийняття такої альтернативи може з'явитися негативний вплив на ефективність систем управління ризиками відмивання коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення СПФМ, а також проведення ними

профілактичних заходів, які спрямовані на виявлення та запобігання використанню їх послуг з метою відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Разом з тим залишення існуючого наказу без змін призведе до невиконання норм Закону № 361, встановлених частиною першою статті 7, та в подальшому матиме негативний вплив на рівень організації системи фінансового моніторингу, на стан ефективності контролю, виявлення та дієвого реагування з боку держави за фактами застосування СПФМ ризик-орієнтованого підходу, враховуючи відповідні критерії ризику, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг. Отже, від такої альтернативи необхідно відмовитися;

друга альтернатива – прийняття зазначеного регуляторного акта встановить процедуру та врегулює механізм застосування СПФМ ризик-орієнтованого підходу, враховуючи відповідні критерії ризиків, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг. Отже, буде забезпечено виконання зазначених вимог Закону № 361 та реалізацію покладених на суб'єктів державного фінансового моніторингу (далі – СДФМ) завдань.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишення без змін наказу № 584
Альтернатива 2	Затвердження нових Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Залишається чинне законодавство без змін, не забезпечується виконання вимог Закону № 361.
Альтернатива 2	Прийняття нового регуляторного акта дозволить підвищити ефективність системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, в частині належного забезпечення функціонування системи управління ризиками, застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.	Додаткові витрати відсутні.

Не поширюється на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі**	Середні**	Малі **	Мікро	Разом***
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання одиниць *	1372	5538	2561	0	9471
Питома вага групи у загальній кількості	14,5	58,5	27,0	0	100

*під суб'єктами господарювання розуміємо – суб'єкти, які визначено пунктами 3, 4, 7 та 8 частини другої статті 6 Закону № 361;

**до графи «Великі / Середні / Малі» включено суб'єкти, які станом на 30.06.2022 перебували на обліку у Держфінмоніторингу, без урахування відокремлених підрозділів. Вказане значення може коливатись та залежить від кількості суб'єктів, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу у певний період.

Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання проєкту наказу, надана Державною службою фінансового моніторингу України.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)
Альтернатива 1	Відсутні	Не врегулювання питання затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які зобов'язані застосовувати у своїй діяльності СПФМ, відповідно до частини першої статті 7 Закону № 361. Це матиме в подальшому негативний вплив на рівень організації системи фінансового моніторингу, на стан ефективності контролю, виявлення та дієвого реагування з боку держави за фактами застосування СПФМ ризик-орієнтованого підходу, враховуючи відповідні критерії ризику, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг.
	Прийняття зазначеного регуляторного акта, яким передбачено затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання)	Відсутні. Але, СПФМ можуть нести незначні затрати часу на процедуру забезпечення функціонування належної системи

Альтернатива 2	доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які зобов'язаний застосовувати у своїй діяльності СПФМ, відповідно до частини першої статті 7 Закону № 361. Тим самим, СПФМ буде забезпечено виконання зазначених вимог Закону № 361, організовано функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.	управління ризиками, застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків. Витрати часу на отримання інформації про клієнта (0,5 год) + заповнення внутрішніх документів (0,5 год) + процедури організації системи управління ризиками (2 год). Всього витрати часу 3 год. Гривневий еквівалент $3 \times 39,26 = 117,78$
----------------	---	---

Отже, у разі застосування Альтернативи № 2 буде враховано зміни, визначені Законом № 361, а також забезпечено функціонування належної системи управління ризиками СПФМ та застосування ними у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу й вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, на виконання регулювання»)	-
Альтернатива 2 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, на виконання регулювання»)	813 859,8 грн – за перший рік 4 069 299 грн – за п'ять років

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	Не дає змогу повною мірою забезпечувати ефективність функціонування належної системи управління ризиками, застосувати у своїй діяльності ризик-орієнтований

		підхід та вживати належних заходів з метою мінімізації ризиків
Альтернатива 2	3	Дозволяє забезпечувати ефективність функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Зниження якості застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків	Альтернатива 1 є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 2, застосування існуючих Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, не відповідатиме чинному законодавству, а також перешкоджатиме Держфінмоніторингу виконувати свої зобов'язання, щодо реалізації політики у сфері ПВК/ФТ.
Альтернатива 2	Виконання СПФМ обов'язків, передбачених частиною першою статті 7 Закону № 361. Підвищення ефективності системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.	Відсутні	Встановлення єдиного підходу щодо застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу, враховуючи відповідні критерії ризиків, та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого
---------	---	---

		регуляторного акта
Альтернатива 1	Не врегулювання питання затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які зобов'язані застосовувати у своїй діяльності СПФМ, відповідно до частини першої статті 7 Закону № 361. Це матиме в подальшому негативний вплив на рівень організації системи фінансового моніторингу, на стан ефективності контролю, виявлення та дієвого реагування з боку держави за фактами застосування СПФМ ризик-орієнтованого підходу, враховуючи відповідні критерії ризиків, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг. Від такої альтернативи слід відмовитись.	X
Альтернатива 2	Прийняття проєкту наказу забезпечить: - виконання СПФМ обов'язків, передбачених частиною першою статті 7 Закону № 361; - функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.	X

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізм дії регуляторного акта

У разі прийняття проєкту наказу буде забезпечено виконання СПФМ вимог Закону № 361, в частині застосування ними ризик-орієнтованого підходу та визначення власних критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Необхідність затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які СПФМ зобов'язані використовувати для визначення своїх критеріїв ризиків з метою дотримання вимог Закону № 361, зокрема, забезпечення функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.

У проєкті наказу визначено, що оцінка ризику здійснюється стосовно клієнтів, яким надаються фінансові або інші послуги та/або з якими встановлюються ділові (договірні) відносини, з урахуванням внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу СПФМ та рекомендацій щодо управління ризиками, визначених та наданих відповідними СДФМ, які згідно із Законом № 361 виконують функції

державного регулювання і нагляду за діяльністю відповідних суб'єктів.

Разом з тим у проєкті наказу наведено такі критерії ризиків:

критерії ризику, пов'язані з географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів критерії ризику, пов'язані з політично значущими особами;

критерії ризику за типом клієнта;

критерії ризику за типом (видом) послуги (продукту) та за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту).

Ураховуючи вищевикладене, ступінь ефективності основних принципів і способів досягнення цілей оцінюється як високий.

Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування суб'єктів про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Негативний вплив зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта відсутній.

Реалізація проєкту наказу не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат із Державного бюджету.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових матеріальних та фінансових витрат із Державного бюджету України.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання наведено в додатках 1 та 2 до цього аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є необмеженим, оскільки Закон № 361, на виконання вимог якого розроблено проєкт наказу, має необмежений термін дії.

Зважаючи на те, що регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до Закону № 361, у разі внесення змін до Закону № 361, проєкт наказу має бути приведений у відповідність з такими змінами.

Термін набрання чинності регуляторного акта – відповідно до законодавства – з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – надходження не передбачаються.

Рівень поінформованості суб'єктів щодо основних положень регуляторного акта є високим.

Проект акта розміщено в мережі Інтернет на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України для громадського обговорення. Після прийняття проект наказу буде оприлюднено у засобах масової інформації.

Показниками результативності регуляторного акта (після набрання чинності проекту акта) є:

- кількість СПФМ, на яких поширюється проект наказу;
- кількість СПФМ по яким відповідними СДФМ проведено планові та позапланові перевірки;
- кількість СПФМ по яким, за результатами перевірок, прийнято рішення щодо застосування санкцій за відсутність належної системи управління ризиками;
- сума застосованих відповідним СДФМ штрафних санкцій до СПФМ за відсутність належної системи управління ризиками.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу статистичних даних, отриманих від Держфінмоніторингу та/або СДФМ.

Результативність дії регуляторного акта буде здійснюватися за допомогою здійснення базового, повторного та періодичного відстежень.

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта буде проведено через рік з дня набрання чинності регуляторним актом але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через два роки з дня набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється раз на три роки, починаючи із дня виконання заходів із повторного відстеження.

Відстеження результативності цього регуляторного акта, у разі його прийняття, здійснюватиметься Міністерством фінансів України.

У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань під час проведення аналізу показників дії цього акта такі питання будуть вирішені шляхом внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____. 2022 р.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

вул. Межигірська, 11, м. Київ, 04071, fax. (044) 425-96-01, (044) 425-94-59
E-mail: hr@minfin.gov.ua; infomf@minfin.gov.ua

На № _____ № _____
від _____

ДОВІДКА

Відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 01 вересня 2022 року № 36-к на період відрядження Міністра фінансів України **Марченка Сергія Михайловича** виконання обов'язків Міністра з 03 до 05 вересня 2022 року покладено на першого заступника Міністра **Улютіна Дениса Валерійовича**.

Директор Департаменту

Дмитро СИВОКОНЬ

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000004C182C00B9389700

Підписувач Сивоконь Дмитро Володимирович

Дійсний з 19.07.2021 9:43:18 по 19.07.2023 9:43:18

Міністерство фінансів України

17050-22/478 від 02.09.2022

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Процедури забезпечення функціонування належної системи управління ризиками, застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків Формула: витрати: $6500 \text{ грн./166 год} = 39,26 \text{ грн.}$ (6500 мінімальна заробітна плата –грн.; 166 середня тривалість робочого часу - годин/місяць) Витрати часу на отримання інформації про клієнта (0,5 год) + заповнення внутрішніх документів (0,5 год) + процедури організації системи управління ризиками (2 год). Всього витрати часу 3 год. Гривневий еквівалент $3 \times 39,26 = 117,78$	117,78 грн	588,9 грн
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	117,78 грн	588,9 грн
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	6910	
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	813 859,8 грн	4 069 299 грн

Вартість витрат, пов'язаних з процедурою забезпечення функціонування належної системи управління ризиками, застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків, визначається шляхом ділення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації (мінімальна зарплата в Україні з 01 січня 2022 року становить 6 500 грн в місяць, або 39,26 грн за годину).

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)
до Альтернативи 2

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 01 січня по 31 грудня 2021 року.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	Мінфіном надано понад 400 телефонних консультацій з питань фінансового моніторингу	Більше 300	Роз'яснено порушені питання
2.	Працівниками Мінфіну взято участь у 16 освітніх заходах з питань фінансового моніторингу	480	Проведено теоретичні та практичні заняття

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів підприємництва, на яких поширюється регулювання: 9471 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 2561 (одиниць),

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 27,00 (відсотків) (відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання»).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	-	-	-
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслу-	-	-	-

говування)				
№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
5.	Інші процедури(уточнити)	-	-	-
6.	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	-	-	-
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-	-	-
8.	Сумарно, гривень	-	-	-
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9.	Процедури отримання первинної інформації Витрати часу на отримання інформації про клієнта (0,5 год) + заповнення внутрішніх документів (0,5 год) Витрати у гривневому еквіваленті: $1 \times 39,26 = 39,26$ $6500 \text{ грн} / 166 \text{ год} = 39,26 \text{ грн}$ (6500 мінімальна заробітна плата – грн: 166 середня тривалість робочого часу – годин/місяць)	39,26 грн	-	196,3 грн
10.	Процедури організації системи управління ризиками Витрати часу – 2 год. Витрати у гривневому еквіваленті: $2 \times 39,26 = 78,52 \text{ грн}$	78,52 грн	-	392,6 грн
11.	Процедури офіційного звітування	-	-	-
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
13.	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
14.	Разом, гривень <i>Формула:</i> (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	117,78 грн	X	588,9 грн
15.	Кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	2561		
16.	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	301 634,58 грн	X	1 508 172,9 грн

Вартість витрат, пов'язаних з процедурою забезпечення функціонування належної системи управління ризиками, застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків, визначається шляхом ділення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації (мінімальна зарплата в Україні з 01 січня 2022 року становить 6 500 грн в місяць, або 39,26 грн за годину).

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не зміняться.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу. Бюджетні витрати не зміняться.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1.	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	-	-
2.	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	-	-
3.	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	301 634,58 грн	1 508 172,9 грн
4.	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	-	-
5.	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	-	-

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємства щодо запропонованого регулювання не передбачено.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

_____ 2022 року № _____

КРИТЕРІЇ

ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

І. Загальні положення

1. Ці Критерії ризиків розроблено відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) та з метою виконання суб'єктами первинного фінансового моніторингу законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – запобігання та протидія) щодо застосування ними ризик-орієнтованого підходу.

2. Ці Критерії ризиків використовують у своїй діяльності такі суб'єкти первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ):

професійні учасники фондового ринку (ринків капіталу та організованих товарних ринків, включаючи Центральний депозитарій цінних паперів, крім осіб, які провадять діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку);

спеціально визначені суб'єкти (крім осіб, які надають послуги в рамках трудових правовідносин):

адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально;

нотаріуси;

суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги;

особи, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами;

постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

суб'єкти аудиторської діяльності;

бухгалтери, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку;

суб'єкти господарювання, що здійснюють консультування з питань оподаткування;

суб'єкти господарювання, що надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, а також суб'єкти

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000B66F2F00FF98A400](#)

Підписувач [Конюшенко Юрій Олексійович](#)

Дійсний з [15.06.2022 16:18:06](#) по [15.06.2024 16:18:06](#)

Міністерство фінансів України

26110-09/365 від 02.09.2022

господарювання, що надають за винагороду консультаційні послуги, що пов'язані з купівлею-продажем нерухомого майна;

суб'єкти господарювання, що здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;

суб'єкти господарювання, що надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор.

3. У цих Критеріях ризиків терміни вживаються в таких значеннях:

критерій ризику – ознака, характеристика, параметри або їх сукупність, за якими здійснюється оцінка ризику;

оцінка ризику – аналіз ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність, результатом якого є визначення рівня ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – ВК/ФТ);

перелік держав, що не виконують рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (далі – FATF), – перелік держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з ВК/ФТ, який формується в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з ВК/ФТ, та оприлюднюється на офіційному вебсайті Держфінмоніторингу;

рівень ризику – ступінь міри ризику ВК/ФТ, що встановлюється СПФМ стосовно клієнта та може мати значення «низький», «середній», «високий», «неприйнятно високий» (підкатегорія високого ризику, який є максимально високим ризиком, що не може бути прийнятий СПФМ).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі, та у Законах України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», «Про державні лотереї в Україні», «Про віртуальні активи».

СПФМ самостійно визначають у внутрішніх документах з питань фінансового моніторингу адекватні кількісні межі для тих критеріїв, які містять кількісні характеристики (зокрема «істотне збільшення», «великі обсяги», «регулярність»).

4. СПФМ розробляють власні критерії ризику ВК/ФТ з урахуванням критеріїв ризиків, визначених розділами II – IV цих Критеріїв ризиків, типологічних досліджень у сфері запобігання та протидії, підготовлених Держфінмоніторингом та оприлюднених ним на своєму вебсайті, результатів національної оцінки ризиків, вимог і рекомендацій суб'єктів державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідного СПФМ, а також зважаючи на особливості діяльності СПФМ.

5. СПФМ під час розробки власних критеріїв ризику ВК/ФТ також мають забезпечити виявлення, ідентифікацію, оцінку всіх наявних та потенційних ризиків ВК/ФТ, притаманних його діяльності (ризик-профілю СПФМ) та його клієнтів, а також своєчасне розроблення заходів з управління ризиками ВК/ФТ, їх мінімізації.

6. Оцінка ризиків ВК/ФТ включає в себе, зокрема:

1) оцінку ризик-профілю СПФМ:
виявлення та оцінку ризиків ВК/ФТ, притаманних діяльності СПФМ;
аналіз наявних заходів з управління ризиками ВК/ФТ для їх зниження (мінімізації);

2) оцінку ризик-профілю клієнта:
виявлення та оцінку ризику ділових відносин з клієнтом;
аналіз наявних заходів з управління ризиками ВК/ФТ для їх зниження (мінімізації) до прийнятного рівня ризиків ВК/ФТ для СПФМ.

7. СПФМ здійснюють оцінку власного ризик-профілю з урахуванням специфіки своєї діяльності й таких критеріїв:

1) характеру та масштабу діяльності СПФМ;

2) відповідного(их) виду(ів) діяльності СПФМ;

3) видів клієнтів та їх ризик-профілю;

4) географічного розташування СПФМ, географічного розташування держави реєстрації фінансової установи, в якій СПФМ відкривають банківський рахунок або через яку здійснюють передавання (отримання) коштів;

5) каналів/способів надання (отримання) послуг СПФМ;

6) контрагентів, за участю яких СПФМ здійснюють свою діяльність та/або проводять дії з активами;

7) інших значущих критеріїв, пов'язаних із діяльністю СПФМ.

8. СПФМ, аналізуючи ризики ВК/ФТ своїх послуг, мають враховувати особливості та можливості їх використання, зокрема:

1) цільове використання послуги:
чи дають змогу послуги СПФМ маскувати незаконне походження коштів, використовуватися для подальшого переказу коштів з метою фінансування

терористичної діяльності, сприяти анонімності учасників фінансової операції (приховувати реальних кінцевих отримувачів тих чи інших послуг);
чи можуть вони використовуватися клієнтом від імені третіх осіб;

2) особливі можливості використання послуги: чи дає змогу послуга клієнту СПФМ здійснювати операції із залученням контрагентів, яким притаманні підвищені ризики ВК/ФТ;

3) цільовий сегмент для реалізації послуги: види клієнтів, які найбільше/найчастіше використовують ту чи іншу послугу.

9. Аналізуючи канали/способи надання (отримання) своїх послуг, СПФМ мають приділяти окрему увагу ризикам, притаманним новітнім технологіям (зокрема віддаленому встановленню ділових відносин з клієнтом), наявності агентів, використанню інформації інших СПФМ.

10. СПФМ мають враховувати географічні критерії ризику, приділяючи, зокрема, особливу увагу державам (територіям), які не виконують рекомендації FATF, або які мають стратегічні недоліки у сфері запобігання та протидії (відповідно до заяв FATF), державам, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному в статті 1 Закону України «Про оборону України», наявності/відсутності військових конфліктів, терористичних груп та/або організацій на території держави (території).

11. Географічні критерії ризиків СПФМ мають також враховувати місцезнаходження самого СПФМ (його материнської компанії, філій, представництв, дочірніх установ) та географію надання СПФМ своїх послуг.

12. СПФМ під час визначення свого ризик-профілю зобов'язані також враховувати наявність і характер заходів впливу / санкцій, які були застосовані до нього.

13. СПФМ визначають пріоритетність/значущість розроблених критеріїв ризику, враховуючи можливі наслідки/вплив таких ризиків, та встановлює їм відповідну питому вагу для здійснення подальшої оцінки рівня ризику.

14. СПФМ мають право здійснити оцінку ризику ділових відносин одночасно для групи клієнтів (один груповий ризик-профіль), виокремивши таких клієнтів у відповідні категорії на основі чітко визначених та зафіксованих у внутрішніх документах СПФМ з питань фінансового моніторингу параметрів (зокрема, соціального статусу, використання однакових видів послуг, загального обсягу фінансових операцій тощо). Якщо ділові відносини з клієнтом відповідають таким параметрам, СПФМ присвоюють таким діловим відносинам з клієнтом рівень ризику, встановлений для такого ризик-профілю. СПФМ надалі

на постійній основі забезпечують контроль за відповідністю ділових відносин з клієнтом, що виокремлені в окремий ризик-профіль відповідним параметрам такого ризик-профілю.

15. СПФМ, приймаючи відповідні ризики, мають враховувати наявність у нього ефективних заходів з управління ними, зокрема наявність необхідних ресурсів.

16. СПФМ враховують результати оцінки власного ризик-профілю під час розроблення критеріїв ризику для оцінки ризику ділових відносин з клієнтом та заходів з управління ризиками ВК/ФТ.

17. СПФМ здійснюють оцінку ризику клієнта до встановлення ділових відносин та/або до здійснення фінансової операції (без встановлення ділових відносин).

18. СПФМ за результатами здійснення оцінки ділових відносин з клієнтом установлюють рівень ризику використовуючи модель оцінки ризиків, що враховує наявність притаманних клієнту критеріїв ризику.

19. СПФМ запроваджують модель оцінки ризиків і визначає вхідні дані та інформаційні джерела для проведення оцінки ризиків, шкалу для класифікації рівнів ризику ділових відносин з клієнтом.

20. СПФМ встановлюють високий ризик ділових відносин стосовно клієнтів, визначених у частині п'ятій статті 7 Закону, клієнтів (осіб) стосовно яких в СПФМ є підозра про здійснення ними операцій з ВК/ФТ та/або учинення інших злочинів, а також в інших випадках, визначених СПФМ у внутрішніх документах з питань фінансового моніторингу.

21. СПФМ встановлюють неприйнятно високий ризик ділових відносин стосовно клієнтів у випадках, визначених частиною шостою статті 7 Закону, клієнтів, щодо яких у СПФМ за результатами вивчення підозрілої діяльності клієнта є обґрунтовані підозри про здійснення ними операцій з ВК/ФТ та/або інших злочинів, а також в інших випадках, визначених СПФМ у внутрішніх документах СПФМ з питань фінансового моніторингу.

22. СПФМ постійно вживають заходів для підтримання в актуальному стані (включно зі здійсненням переоцінки рівня ризику):

1) власного ризик-профілю – у разі зміни бізнес-моделі, упровадження нових послуг, що істотно відрізняються від наявних з огляду на притаманні їм ризики ВК/ФТ, але не рідше одного разу на рік;

2) ризик-профілю клієнта – під час здійснення заходів щодо актуалізації даних про клієнта або у разі виявлення нових притаманних діловим відносинам з клієнтом критеріїв ризику.

23. СПФМ на постійній основі вживають заходів щодо виявлення критеріїв ризику, притаманних діловим відносинам з клієнтом, аналізуючи інформацію, отриману за результатами здійснення належної перевірки клієнта та аналізу фінансових операцій клієнта.

24. СПФМ зобов'язані документувати результати оцінки/переоцінки власного ризик-профілю та ризик-профілів клієнтів таким чином, щоб бути здатним продемонструвати своє розуміння таких ризик-профілів.

25. СПФМ визначають перелік та обсяг необхідних до вжиття заходів для ефективного управління ризиками ВК/ФТ. Заходи з управління ризиками ВК/ФТ, зокрема, включають:

1) чіткий розподіл обов'язків та відповідальності між працівниками СПФМ і постійний внутрішній контроль;

2) попередній аналіз нових послуг СПФМ з метою виявлення притаманних їм потенційних ризиків ВК/ФТ;

3) застосування інструментів, які обмежують використання окремої послуги;

4) упровадження диверсифікованого підходу з отримання дозволу на встановлення (продовження) ділових відносин з клієнтом, застосовуючи ризик-орієнтований підхід (за принципом: чим вищий ризик, тим вищий за посадою має бути уповноважений працівник СПФМ на надання такого дозволу, уключаючи керівників СПФМ);

5) отримання додаткового дозволу уповноваженого працівника СПФМ / керівника / виконавчого органу (якщо виконавчий орган колегіальний) СПФМ на проведення окремих фінансових операцій із високим рівнем ризику в рамках встановлених ділових відносин;

6) забезпечення моніторингу ділових відносин з клієнтом, що дозволить своєчасно (оперативно) виявляти відповідні притаманні критерії ризику;

7) здійснення заходів належної перевірки клієнта, посиленних заходів належної перевірки та застосування принципу «знай свого клієнта», включно з отриманням додаткової необхідної інформації для розуміння змісту діяльності клієнта та/або суті фінансової операції;

8) посилення заходів з проведення моніторингу ділових відносин з клієнтом високого рівня ризику;

9) регулярне та об'єктивне інформування керівництва СПФМ про виявлені ризики ВК/ФТ та заходи з управління такими ризиками;

10) забезпечення належного розуміння працівниками СПФМ своїх обов'язків у сфері запобігання та протидії, у тому числі шляхом проведення навчальних заходів.

II. Критерії ризику за типом клієнта

1. Критерії ризику за типом клієнта – критерії ризику ВК/ФТ, що безпосередньо притаманні клієнту СПФМ, організаційно-правовій формі клієнта, структурі власності клієнта, діловій, професійній чи особистій діяльності клієнта та його кінцевому бенефіціарному власнику (далі – КБВ).

2. СПФМ мають враховувати такі значення критеріїв ризику за типом клієнта під час оцінки ризиків з урахуванням ризик-орієнтованого підходу:

1) клієнт є фізичною особою, яка є політично значущою особою, членом її сім'ї або особою, пов'язаною з політично значущою особою (далі – РЕР), або іншою особою, КБВ якої є РЕР, та:

приховує особистість, використовуючи:

корпоративні інструменти (юридичних осіб та/або правові утворення) для приховування належності до КБВ, права власності, здійснення підприємницької діяльності, країни;

корпоративні інструменти (трасти та/або інші подібні правові утворення) без достатніх на це підстав;

посередників, коли це не відповідає звичній діловій практиці;

членів сім'ї або рідного та двоюрідного брата, рідну та двоюрідну сестру, рідного брата та сестру дружини (чоловіка), племінника, племінницю, рідного дядька, рідну тітку, діда, бабу, прадіда, прабабу, внука, внучку, правнука, правнучку, тестя, тещу, свекра, свекруху, батька та матір дружини (чоловіка) сина (дочки) в якості законних власників;

має певну поведінку та індивідуальні характеристики:

клієнт відчуває себе некомфортно під час надання інформації про активи чи джерело походження активів;

небажання або неможливість надати пояснення причин ведення справ у певній країні;

надання неповної або неточної інформації під час належної перевірки такого клієнта;

перерахування коштів в країну, з якою клієнт не має ділових зв'язків;

клієнту було надано відмову на в'їзд/виїзд до/з країни (відмова на видачу візи);

клієнт з країни, яка забороняє або обмежує можливості володіти нерухомістю та мати рахунки в іншій державі;

стосовно якої наявна інформація, що пов'язана з певними діловими відносинами або операціями, а саме:

використання банківських чеків або інших документів на пред'явника для здійснення великих платежів;

інші СПМФ припинили ділові відносини з таким клієнтом;

інші СПФМ були притягнуті до відповідальності суб'єктами державного фінансового моніторингу та/або іншими державними органами під час перебування у ділових відносинах з таким клієнтом;

фінансова діяльність такого клієнта не відповідає законній або очікуваній діяльності, активи клієнта переміщуються з рахунка на рахунок різних фінансових установ без видимої на те причини;

спостерігається суттєвий рух готівкових коштів або грошових переказів з рахунка/на рахунок, здійснення великої кількості електронних переказів з рахунка/на рахунок;

використання різних банківських рахунків без видимої комерційної чи іншої причини;

стосовно якої наявна інформація, що пов'язана з посадою РЕР та/або його функціональними обов'язками, а саме:

наявність значних повноважень щодо доступу до державних активів, проведення операцій з бюджетними коштами, державним майном;

можливість здійснення впливу на регулюючий орган, який уповноважений приймати рішення про надання дозволів, видачу ліцензії, заключення концесії;

наявність повноважень щодо безпосереднього чи опосередкованого контролю за механізмами, що створені для запобігання і виявлення ВК/ФТ;

активне применшення важливості функцій, якими наділений РЕР;

нерозкриття інформації про свої повноваження;

доступ до урядових чи корпоративних рахунків, здійснення контролю за їх використанням або наявність впливу на їх використання;

повне/часткове володіння або здійснення контролю за СПФМ у приватному порядку чи за посадою;

повне/часткове володіння або здійснення контролю за СПФМ, який є контрагентом або установою – кореспондентом з операції;

РЕР є керівником або заступником керівника, або головою, або членом наглядового органу, або КБВ клієнта;

2) клієнт здійснює діяльність в сфері, якій властиві такі ризики ВК/ФТ:

виробництво та/або торгівля зброєю, боєприпасами, військовою технікою та військовими машинами (її частинами), діяльність у військово-промисловому комплексі;

банківська справа та фінанси;

діяльність у сфері публічних закупівель;
 будівництво та великі інфраструктурні проекти;
 діяльність з охорони здоров'я людини;
 гірничо-видобувна діяльність;
 діяльність у сфері організації та проведення азартних ігор;
 торгівля нерухомістю, предметами розкоші, антикваріатом, творами мистецтва, дорогоцінними металами та камінням і виробами з них;
 діяльність, пов'язана з віртуальними активами;
 діяльність неприбуткових організацій (крім ОСББ, далі – НПО), в тому числі благодійна діяльність, діяльність релігійних організацій, політичних партій, з такими ознаками:

НПО веде фіктивну діяльність;
 використання НПО декількох іноземних банківських рахунків;
 фінансова операція проводиться із залученням НПО, яка пов'язана з великими сумами готівки або пожертвуваннями без використання банківських рахунків;
 використання коштів не відповідає меті та діяльності НПО;
 проведення фінансових операцій за участю НПО без належного пояснення суті таких операцій;
 участь у фінансуванні придбання товарів подвійного використання;
 витрачання коштів НПО без формування відповідної звітності про їх використання;
 причетність осіб, які пов'язані із вчиненням злочинів, до діяльності НПО;

3) клієнт здійснює діяльність (належить до сектору), яка характеризується високим ризиком корупції;

4) клієнт використовує посередників, фінансові установи або інших спеціально визначених СПФМ, на яких не поширюється законодавство та/або заходи щодо запобігання та протидії та/або які не контролюються належним чином компетентними органами;

5) клієнт є новоствореним суб'єктом господарювання (період його діяльності з дати державної реєстрації є меншим ніж півроку);

6) клієнт, у якого структура власності, чи організаційна структура управління є такими, що ускладнюють своєчасне визначення КБВ та/або клієнт намагається приховати мету та характер свої діяльності, реальних КБВ або суть своїх операцій, наприклад:

клієнт випускає або має право випускати акції на пред'явника (пайові цінні папери);

в управлінській структурі або структурі власності клієнта є елемент номінального управління / власності;

у структурі власності клієнта наявні довірчі (трастові) відносини;

наявна інформація про клієнта дає підстави підозрювати, що клієнт, діє не від власного імені;

клієнт затягує строки надання інформації для здійснення належної перевірки клієнта, намагається приховати від СПФМ деталі щодо своєї ділової діяльності;

7) наявна інформація про клієнта дає підстави підозрювати, що клієнт може бути фіктивною компанією, або в структурі власності клієнта присутня фіктивна компанія, що унеможлиблює визначення реального КБВ, наприклад:

КБВ юридичної особи є учасником багатьох інших юридичних осіб, у деяких є керівником та/або бухгалтером/підписантом (уповноваженим на підставі акта юридичної особи, договору та/або довіреності);

у статуті юридичної особи наявні обмеження повноважень керівника, який є КБВ (за умови володіння КБВ часткою в розмірі більше 50 відсотків статутного капіталу цієї юридичної особи);

вчинення правочинів або звернення третьої особи за довіреністю у зв'язку з обмеженою дієздатністю КБВ, позбавленням волі або проходженням військової служби;

наявність інформації про вплив та координацію дій третіми особами на прийняття рішень КБВ стосовно господарської діяльності юридичної особи;

невизначеність, необізнаність КБВ у питаннях планування подальшої господарської діяльності юридичної особи, її стратегічних цілей, розподілу та використання дивідендів;

наявна інформація про неодноразове обмеження прав власника істотної участі/КБВ юридичної особи та/або самої юридичної особи щодо розпоряджання грошовими коштами, розміщеними на його/її рахунку(ах), виконання банком арешту коштів, що зберігаються на рахунку клієнта – юридичної особи, зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) клієнта – юридичної особи за ініціативою банків/спеціально уповноваженого органу;

невідповідність кола спілкування або комунікативного рівня спілкування (у тому числі переважне використання шаблонних мовних конструкцій із посиланням на законодавчі акти для ухилення від надання чітких відповідей) власника істотної участі / КБВ змісту та виду діяльності юридичної особи;

8) клієнт не має (у власності або користуванні) виробничих потужностей / торговельно-складських приміщень, інших активів, необхідних для ведення задекларованої господарської діяльності, або обсяги господарської діяльності неспівставні з обсягами наявних активів;

9) клієнт веде бізнес у сфері надання послуг, при цьому має незначні витрати на персонал чи підрядників або зовсім не має таких витрат, при цьому повідомив про дохід, який є неспівставним з доходом, який могли б отримати власники подібного бізнесу;

10) клієнт має значний обсяг активів (у власності або користуванні) для ведення господарської діяльності, зокрема, виробничі потужності / торговельно-складські приміщення, інші активи, при цьому повідомив про дохід, який є значно меншим ніж дохід, який могли б отримати власники подібного бізнесу, або про відсутність доходів;

11) кількість працівників (у тому числі таких, що працюють за цивільно-правовими угодами, зокрема договорами підряду) клієнта не відповідає виду та обсягам задекларованої господарської діяльності;

12) бухгалтерські дані клієнта фіксують, або наявна інформація про клієнта стосовно отримання клієнтом коштів в час або терміни, які є нелогічними для ведення задекларованої господарської діяльності;

13) бухгалтерські дані клієнта фіксують, або наявна інформація про клієнта стосовно отримання позик від контрагентів, при цьому відсутня інформація щодо повернення позик, або планів клієнта щодо їх повернення;

14) у клієнта відсутні необхідні бухгалтерські записи щодо здійсненої господарської діяльності (реалізації продукції, отриманої виручки, тощо);

15) клієнт використовує такі засоби розрахунків: вексель, бартер, відступлення прав вимоги, залік взаємної заборгованості, взаємозалік вимог за операціями з цінними паперами на позабіржовому ринку;

16) клієнт здійснює діяльність без отримання доходів або вони формуються переважно за рахунок непрофільних (неосновних) видів діяльності;

17) результат руху грошових коштів від операційної діяльності має від'ємне значення протягом останніх кількох років та/або бізнес фінансується переважно за рахунок фінансової допомоги;

18) наявна інформація, що клієнт не дотримується вимог законодавства щодо подання звітності до податкового органу/органу статистики;

19) бухгалтерські дані клієнта фіксують, або наявна інформація про клієнта стосовно проведення фінансових операції (здійснення клієнтом діяльності), що є складними, незвично великими або неприйнятними для його діяльності або не відповідають фінансовому стану клієнта (або соціальному статусу фізичної особи);

20) клієнт володіє або розпоряджається статками (багатством), джерела та історію походження яких неможливо підтвердити, зокрема, на підставі

офіційних документів або їх копій, засвідчених в установленому порядку;

21) існує ризик, що джерела коштів клієнта мають незаконне походження, зокрема, такі як шахрайство з чеками/картками, торгівля наркотиками, крадіжка, корупція та інші злочини;

22) клієнт вимагає надання послуг або проведення чи завершення фінансових операцій у надзвичайно стислі або прискорені терміни без розумних пояснень для цього, що ускладнить або не дасть можливість провести належну перевірку / оцінку ризику;

23) невідповідність інформації про доходи, які надані клієнту з інформацією, отриманою з інших джерел (наприклад, декларації, опубліковані офіційні дані про розмір доходів);

24) клієнт змінює платіжні умови для фінансової операції без обґрунтування або з підозрілим обґрунтуванням (наприклад, вносяться зміни, що дозволяють сплачувати кошти третій стороні);

25) клієнт без належного обґрунтування чи пояснення наполягає на здійсненні фінансової операції виключно або переважно за допомогою використання віртуальних активів, зокрема, з метою збереження її анонімності;

26) клієнт пропонує надзвичайно високий рівень оплати за послуги СПФМ, які зазвичай не вартують такої плати та є більшими за ринкову ціну таких послуг (крім добросовісних домовленостей в угодах з клієнтом щодо отримання СПФМ значної премії за успішне надання послуг);

27) клієнт володіє незвично великими активами або здійснює надзвичайно великі операції порівняно з тим, що обґрунтовано можна очікувати від такого клієнта;

28) клієнт неохоче надає СПФМ відповідну інформацію та/або документи, або СПФМ мають обґрунтовані підстави підозрювати, що надана інформація є недостовірною або недостатньою, документи є підробленими;

29) клієнт надає повноваження великій кількості осіб підписувати документи без достатніх обґрунтувань або комерційних підстав;

30) клієнт почав здійснювати активну фінансово-господарську діяльність після тривалого періоду бездіяльності;

31) клієнт має такі (реєстраційні) ознаки:

адреса місцезнаходження клієнта є адресою масової реєстрації (за винятком

адрес розміщення бізнес-центрів) або місцезнаходженням клієнта є вигадана адреса;

відсутня адреса місцезнаходження (місця проживання);

наявність інформації про реєстрацію клієнта за викраденими, втраченими документами або документами осіб, які померли або яких не існує;

місцезнаходженням клієнта є квартира за адресою, що є місцезнаходженням іншої юридичної особи, учасник(и) якої не є власником(ами) або пов'язаною(ими) особою(ами) власника такої квартири;

наявна інформація, що власник істотної участі / КБВ клієнта не здійснював дій щодо реєстрації юридичної особи, та реєстрація юридичної особи відбулася без його відома;

наявні факти неодноразової зміни КБВ та/або керівника клієнта, та/або зміни найменування юридичної особи за відсутності ознак економічної доцільності таких змін;

наявні факти неодноразової зміни прізвища, імені та/або по батькові клієнта, КБВ та/або керівника клієнта;

наявність інформації, що документи клієнта є викраденими, втраченими або документами осіб, які померли або яких не існує;

систематична купівля товарів дистанційно з оформленням доставки на адреси, які не є його місцем проживання (перебування, реєстрації, знаходження);

32) клієнт має такі репутаційні ознаки:

наявна негативна інформація про нього або його КБВ в офіційних, надійних та/або публічних джерелах, що свідчить про його можливий зв'язок із організованими злочинними групами та/або злочинними організаціями (СПФМ під час аналізу інформації з публічних джерел мають враховувати авторитетність такого джерела з огляду на його надійність та незалежність, а також якість викладених матеріалів);

на його активи або активи його КБВ накладено арешт у кримінальному провадженні або конфісковані за рішенням суду у кримінальному провадженні чи стягнені за рішенням суду в дохід держави;

застосовувалися заходи щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням;

СПФМ інформують Держфінмоніторинг про фінансові операції клієнта, що підлягають фінансовому моніторингу, або спробу їх проведення;

33) клієнт має таку підозрілу поведінку:

прояв клієнтом надмірної скритності (ухилення від надання інформації) та/або надання неоднозначних відповідей, наприклад, на питання про приналежність клієнта до категорії РЕР, про його КБВ, про джерела отримання / походження коштів, про обставини, що вплинули на вибір способу здійснення операції;

прояв клієнтом надмірної зацікавленості (неодноразово задає питання)

щодо виконання СПФМ вимог законодавства у сфері запобігання та протидії (стосовно процедур дотримання СПФМ політики у сфері запобігання та протидії чи заходів, які застосовуються до такого клієнта);

запит клієнта про спрощення та/або прискорення процедури укладення угоди (без надання пояснень про причини);

незрозумілі зміни клієнтом вказівок/інструкцій (особливо на останньому етапі укладання угоди);

спроби клієнта приховати особистість справжнього учасника угоди (власника);

наполягання клієнта або однієї зі сторін угоди на проведення розрахунків готівковими коштами;

34) клієнт є гравцем та/або учасником у державній лотереї:

на великі суми (клієнт може вважатися гравцем на великі суми, якщо він робить високі ставки одноразово або його сумарні витрати на ставки протягом певного періоду є значними);

фінансові операції якого не відповідають розміру його доходів / соціальному стану або його операції різко змінилися;

стосовно якого є підозри, що він діє (провадить фінансові операції) від імені та/або за дорученням третіх осіб;

на організованих азартних (ігрових) турах (розважальних поїздках в інше місто або країну за рахунок казино та за умови покупки гравцем на певну суму ігрових заміників гривні, на які він буде грати в цьому казино);

стосовно якого є підозри, що він здійснює операції через декілька клієнтських рахунків гравця (особистих кабінетів), зокрема, для того, щоб приховати рівень своїх витрат або уникнути порогових значень звітування;

стосовно якого є підстави вважати, що він застосовує дроблення фінансових операцій – штучну структуризацію (ділення) суми фінансової операції на кілька пов'язаних між собою фінансових операцій, що здійснюються на менші суми, з метою уникнення порогових значень, встановлених законодавством у сфері запобігання та протидії;

належить до вразливих груп населення або є студентом, пенсіонером, безробітним, малозабезпеченим, жебраком;

молодого (до 25 років) чи похилого віку (після 65 років);

який має значні боргові зобов'язання перед іншими фізичними та/або юридичними особами або стосовно якого розпочато процедуру банкрутства;

35) стосовно клієнта наявна інформація, що пов'язана з продуктами, послугами, операціями або каналами доставки, а саме:

переказ коштів за кордон за відсутності зовнішньоекономічного договору (контракту), зокрема надання та повернення інвестицій (доходів від інвестиційної діяльності на території України), позик, кредитів, фінансової допомоги та інших запозичень, виплата дивідендів, відсотків, роялті;

повернення за кордон іноземних інвестицій, а також доходів, прибутків, інших коштів у розмірі, який значно перевищує суму інвестицій;

регулярне одержання/надання/повернення фінансової допомоги, позик, кредитів та інших запозичень;

регулярне укладення строкових угод або використання інших похідних фінансових інструментів, особливо таких, що не передбачають поставки базового активу, за фінансовими операціями з одним або кількома контрагентами, результатом чого є постійний прибуток або постійні збитки особи;

купівля на позабіржовому ринку особами-резидентами пакетів акцій українських емітентів в осіб-нерезидентів за цінами, що перевищують їх номінальну вартість;

здійснення фінансової операції з цінними паперами на пред'явника, які не депоновані в депозитарних установах;

здійснення операцій з цінними паперами, про які з надійних джерел відомо, що вони мають високий ризик бути використаними для ВК/ФТ;

регулярне здійснення особою фінансових операцій з векселями, якщо зазначена особа не виступає емітентом або отримувачем коштів за цими векселями та не має ліцензії професійного учасника ринків капіталу;

здійснення фінансових операцій з неліквідними цінними паперами;

звернення клієнта щодо купівлі-продажу фінансових інструментів, зокрема, цінних паперів, які надають уявлення щодо поставки, придбання або ціни цінного паперу, що не відповідає дійсності, і призводять до встановлення на ринку інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій;

набуття права власності на пакет цінних паперів за договорами дарування або міни, сумарна номінальна вартість яких дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 Закону;

платежі, які отримані від непов'язаних або невідомих третіх осіб, і платежі отримані готівкою, коли це не є типовим способом оплати;

сплата неустойки (пені, штрафу) за невиконання договору поставки товарів (виконання робіт, надання послуг) або за порушення умов договору в незвично великих сумах;

відсутність зазначення в договорі обов'язку сплати штрафних санкцій за недотримання термінів платежів, постачання товарів та відсутність передбаченого забезпечення ними виконання своїх зобов'язань;

регулярне та/або періодичне здійснення фінансових операцій з купівлі-продажу активів без фактичної їх поставки;

здійснення регулярних операцій з відступлення права грошової вимоги;

регулярне проведення фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що метою їх здійснення є уникнення процедур належної перевірки;

укладення та проведення правочинів з активами, які мають заплутаний або незвичний характер, не мають економічної доцільності (сенсу) або очевидної законної мети;

велика частка готівкових операцій, що є невластивим для відповідного виду

діяльності клієнта;

намагання клієнта перевищити встановлену законодавством граничну суму розрахунку готівкою;

неможливість встановлення контрагентів клієнта;

передача активів, які містять складність процедури оцінки (наприклад ювелірних виробів, дорогоцінного каміння, предметів мистецтва або антикваріату, віртуальних активів, об'єктів інтелектуальної власності), коли така передача не типова для зазначеного типу клієнта, його операцій;

придбання фізичною особою ювелірних або побутових виробів з дорогоцінних металів та/або дорогоцінного каміння (однотипних виробів), та/або сертифікованого дорогоцінного каміння на суму, яка дорівнює або перевищує п'ятдесят мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановлених законом на день проведення операції;

формування статутних капіталів суб'єктів господарювання без економічної доцільності (сенсу) або очевидної законної мети, формування їх в стислі строки;

придбання у власність часток (акцій) у статутних (складених) капіталах суб'єктів господарювання, які перебувають на стадії банкрутства або в процесі припинення діяльності, без економічної доцільності (сенсу) або очевидної на те законної мети;

безготівкові банківські перекази з використанням численних внутрішньо-корпоративних переказів усередині групи (мережі) для приховування (маскування) аудиторського сліду (хронологічної послідовності записів аудиту);

наполягання на передачу активів у незвично короткий, або незвично довгий проміжок часу, який є нетиповим для певного виду угод без явних на те юридичних, податкових, комерційних, економічних чи інших законних підстав;

намагання отримати послугу або вчинити правочин шляхом введення в оману СПФМ (використанням нечинних або підроблених документів, надання умисно неправдивих відомостей);

операції або правочини містять ознаки шахрайства, зокрема: заниження або завищення сум виставлених рахунків за товари/послуги, неодноразове виставлення рахунків на оплату одних і тих же товарів/послуг, невірно зазначені товари/послуги, недопостачання/постачання надлишкової кількості (наприклад, помилкові дані в транспортних накладних), багаторазовий продаж товарів / послуг;

зміна клієнтом реквізитів банківського рахунку гравця або електронного платіжного засобу клієнта під час перерахування коштів на(з) клієнтський(ого) рахунок(ку) гравця (особистий кабінет) в онлайн-системі організатора азартних ігор;

спроба використання клієнтом викрадених електронних платіжних засобів, реквізитів посвідчень іншої особи;

використання передплачених карток і електронних гаманців, зокрема, під час здійснення розрахунків у мережі Інтернет;

вставлення факту, що клієнт грає (бере участь у лотереї та/або азартній грі) в кредит;

спроби клієнта здійснити операції з рухомим та нерухомим майном, на яке накладено арешт;

клієнт має такі особливості умов угоди:

афілійованість учасників угоди (наприклад, родинна, службова, підприємницька) викликає сумніви щодо справжнього характеру або причини угоди;

неодноразова участь одних і тих же учасників в угодах протягом короткого проміжку часу;

участь в угоді осіб є нетиповою для зазначеного виду угод вікової та/або соціальної групи.

III. Критерії ризику, пов'язані з географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів

1. Критерії ризику, пов'язані з географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів (далі – географічні критерії ризику) – критерії ризику ВК/ФТ, притаманні діловим відносинам СПФМ з клієнтом, який (КБВ якого) пов'язаний із державою (територією) з високим рівнем ризику ВК/ФТ.

2. Під час розробки власних географічних критеріїв ризику СПФМ мають, зокрема, врахувати державу (територію):

походження або місце розташування джерел статків (багатства) або джерел коштів, пов'язаних з фінансовими операціями;

надання послуг;

реєстрації та/або місцезнаходження (проживання) клієнта;

реєстрації, місцезнаходження КБВ клієнта та/або основних контрагентів клієнта;

в якій здійснюється основна господарська діяльність клієнта;

майбутнього розташування / реєстрації чи здійснення господарської діяльності (для потенційних угод);

розташування фінансової установи, яку використовує клієнт.

3. СПФМ для формування власного переліку країн (територій) мають враховувати такі значення географічних критеріїв ризику під час оцінки ризиків з урахуванням ризик-орієнтованого підходу:

1) держави, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

2) держави (території), віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон;

3) непідконтрольні Україні території або тимчасово окуповані території України або території, розташовані у зонах безпеки, прилеглих до району бойових дій;

4) держави з переліку високоризикових держав (юрисдикцій) FATF, щодо яких застосовуються посилені заходи належної перевірки та/або контрзаходи з метою захисту міжнародної фінансової системи від постійних та значних ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (чорний список FATF);

5) держави (території) мають стратегічні недоліки у сфері запобігання та протидії відповідно до заяв FATF (сірий список FATF);

6) держави (території) визначені Європейською комісією як країни із слабкими режимами запобігання та протидії;

7) держави (території), яким притаманний підвищений ризик корупції;

8) держави (території), яким притаманний підвищений ризик фінансування тероризму;

9) держави (території), які не співпрацюють у наданні інформації про бенефіціарне володіння (визначення таких країн може бути встановлено шляхом перегляду звітів про взаємну оцінку FATF або звітів Глобального форуму OECD щодо дотримання міжнародних стандартів прозорості оподаткування).

4. За географічними критеріями ризику оцінюються ризики клієнтів, зокрема:

які є громадянами держав, зазначених у пункті 3 цього розділу, та/або особами, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є такі держави;

які є юридичними особами – резидентами держав, зазначених у пункті 3 цього розділу;

КБВ яких є громадяни держав, зазначених у пункті 3 цього розділу, та/або особи, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є такі держави;

засновником (учасником, акціонером) або власником яких прямо чи опосередковано через інші юридичні особи (трасти, інші подібні правові утворення) є держави, зазначених у пункті 3 цього розділу.

5. СПФМ для формування переліку країн, яким притаманний підвищений ризик корупції, можуть використовувати, наприклад, національну оцінку

корупційного ризику, надану Transparency International, а переліку країн, яким притаманний підвищений ризик фінансування тероризму, – Звіт про глобальний індекс тероризму Інституту економіки та миру.

IV. Критерії ризику за типом (видом) послуги (продукту) та за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту)

1. Критерії ризику за типом (видом) послуги (продукту) та за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту) – критерії ризику ВК/ФТ, притаманні відповідній послугі (продукту), що клієнт отримує від СПФМ, і способу (каналу) надання чи отримання послуги (продукту), зокрема, яким чином клієнт отримує та використовує послугу.

2. СПФМ під час розроблення власних критеріїв ризику за типом (видом) послуги (продукту) мають врахувати:

1) рівень прозорості послуги;

2) рівень складності послуги;

3) потенційну суму (оборот) коштів, що може бути використано клієнтом за допомогою послуги.

3. Під час розробки власних критеріїв ризику за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту), залежно від здійснюваної діяльності, СПФМ мають враховувати:

1) залучення агентів, що не є СПФМ, до процесу ідентифікації та верифікації клієнта;

2) використання інструменту покладання в порядку, встановленому суб'єктами державного фінансового моніторингу, для ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта);

3) надання послуги, зокрема, через мережу Інтернет, використовуючи нові та існуючі інформаційні продукти ділової практики або технологій, зокрема, що забезпечують проведення фінансової операції (надання послуги) без встановлення прямого (особистого) контакту з клієнтом;

4) використання способу надання чи отримання послуг, який ґрунтується на рішеннях, включаючи технологічні, що певним чином обмежують можливості СПФМ в частині управління процесом, оперативності прийняття рішень та здатності повною мірою оцінити існуючі ризики тощо.

4. СПФМ мають враховувати такі значення критеріїв ризику за типом (видом) послуги (продукту) та способом їх надання (отримання) під час оцінки ризиків з урахуванням ризик-орієнтованого підходу:

надання дистанційних послуг, зокрема, у разі регулярного (встановлюється СПФМ самостійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) отримання клієнтом дистанційних послуг, якщо у СПФМ виникають підозри, що такі операції можуть бути пов'язані з ВК/ФТ;

проведення фінансової операції (надання послуги) на виконання договору доручення за участю представника (посередника) без встановлення прямого (особистого) контакту з СПФМ;

передавання особою доручення про здійснення фінансової операції через представника (посередника), якщо представник (посередник) виконує доручення особи без встановлення прямого (особистого) контакту із СПФМ;

придбання цінних паперів за рахунок коштів, які попередньо були внесені готівкою в касу професійного учасника ринків капіталу, або готівки, яка була переказана на рахунок професійного учасника ринків капіталу через банківську установу, платіжну систему;

разовий продаж (купівля) значного пакета цінних паперів, що не включені до біржового списку;

купівля-продаж фінансових інструментів, зокрема, цінних паперів, які надають уявлення щодо поставки, придбання або ціни цінного паперу, що не відповідає дійсності, і призводять до встановлення на ринку інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій;

застосування дроблення фінансових операцій – штучну структуризацію (ділення) суми фінансової операції на кілька пов'язаних між собою фінансових операцій, що здійснюються на менші суми, з метою уникнення порогових значень, встановлених законодавством у сфері запобігання та протидії;

проведення фінансових операцій з готівкою;

відсутність в договорі порядку, строків, форми та способу здійснення розрахунків за правочинами, виконані роботи (надані послуги), визначення розміру винагороди (гонорару) за договором;

невідповідність зазначеної в договорі вартості майна, товарів або наданих послуг їхній ринковій вартості та наочне суттєве відхилення від ціни, що склалась на ринку, встановлення незвично великої винагороди (гонорару) без належних на те підстав та обґрунтування;

встановлені в договорі ціна та вартість правочину, виконаних робіт (наданих послуг), розмір винагороди (гонорару) дають підстави вважати, що метою їх визначення є уникнення процедур фінансового моніторингу;

використання послуг СПФМ в якості фінансового посередника у частині отримання та передачі грошових активів через контрольовані ним рахунки в рамках сприяння ділової репутації клієнта;

надання послуг з метою введення в оману третіх сторін про ділову репутацію та надійність клієнта, реальний фінансовий стан та платоспроможність;

нетиповий порядок отримання заочних судових рішень чи альтернативних варіантів вирішення спорів;

передача активів, які містять складність процедури оцінки (наприклад ювелірних виробів, дорогоцінного каміння, предметів мистецтва або антикваріату, віртуальних активів, об'єктів інтелектуальної власності) коли така передача не типова для звичайної діяльності СПФМ;

проведення операцій з необробленими діамантами, країна походження / знаходження яких не бере участі в Процесі Кімберлі;

придбання у власність часток (акцій) у статутних (складених) капіталах суб'єктів господарювання, які перебувають на стадії банкрутства або в процесі припинення діяльності, без економічної доцільності (сенсу) або очевидної на те законної мети;

укладання угод за участю тісно пов'язаних між собою осіб, якщо клієнт (його фінансові консультанти) надає(ють) суперечливі або ірраціональні пояснення, не може(уть) або не хоче(уть) надати пояснення, вказати юридичну, податкову, ділову, економічну чи іншу обґрунтовану причину;

використання клієнтських рахунків або відповідальне зберігання активів клієнта без логічного на те обґрунтування;

пов'язаність учасників правочину родинними, службовими або діловими відносинами викликає сумніви щодо справжності характеру або причини угоди;

неодноразова участь в правочинах одних і тих же учасників правочину протягом короткого проміжку часу;

використання декількох клієнтських рахунків гравців (особистих кабінетів) в онлайн-системі організатора азартних ігор (володіння та контроль декількох вебсайтів);

обмін готівки низького номіналу на високий номінал, зокрема, шляхом купівлі та повернення ігрових замінників гривні;

використання клієнтського рахунку гравця (особистого кабінету) з метою депозиту коштів;

індивідуальне обслуговування клієнта, активи якого були заморожені;

тривале відтермінування оплати активу або послуги, доставленого або наданої негайно, після настання строку для здійснення оплати без належних гарантій того, що платіж відбудеться;

фактичний обмін об'єктами нерухомості між сторонами угод у разі наявності суттєвих розбіжностей їх ринкової вартості (без виникнення додаткових зобов'язань фінансового характеру);

передача нерухомості, дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них протягом періоду часу, який є незвично коротким, або незвично довгим для аналогічних угод, без явних юридичних, податкових, комерційних, економічних чи інших законних причин;

здійснення послідовного продажу об'єкта нерухомості (проведення в короткі терміни серії угод з послідовним збільшенням / зменшенням вартості);

використання віртуальних активів та інших анонімних способів оплати та передача їх у власність за правочинами, які не мають економічної доцільності (сенсу) або очевидної законної мети;

використання віртуальних активів та інших анонімних засобів платежу та способів переказу коштів в ході операції без явних юридичних, податкових, комерційних, економічних чи інших законних причин;

використання програмного забезпечення, створеного для організації анонімної, зашифрованої мережі;

характер та сфера дії платіжних каналів та систем, рахунків, послуг (продуктів), які використовуються для обігу віртуальних активів, дозволяють зберігати та розміщувати маленькі суми та дають змогу клієнтам, які не мають доступу до фінансових послуг, розміщувати обмежені суми;

проведення платежів за правочинами з використанням незвичних або нетипових способів оплати, отримання платежів від непов'язаних або невідомих третіх осіб, з використанням корпоративної картки або картки, що належить третій особі;

консультації зі створення юридичних осіб та/або правових утворень, які можуть незаконно використовуватися для приховування власника або реальної економічної мети;

послуги, при яких СПФМ на практиці представляють або підтверджують становище, ділову репутацію і надійність клієнта третім сторонам, не в повній мірі встановивши дані бухгалтерського обліку і показники фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності клієнта;

послуги, за якими звертається клієнт, в наданні яких у СПФМ немає досвіду або відсутня відповідна кваліфікація/компетентність, за винятком випадків, коли СПФМ передають звернення відповідно навченому фахівцеві для отримання консультації;

послуги, які в значній мірі пов'язані з новими технологіями (наприклад, пов'язані з первинним розміщенням монет (Initial coin offering) або віртуальними активами), які за своїм характером вразливі з точки зору використання злочинцями, особливо у випадку, якщо вони не є предметом регулювання в сфері запобігання та протидії;

незрозуміле використання незвичайних умов / положень в кредитних угодах, які не відображають комерційних відносин сторін і можуть спонукати СПФМ до з'ясування ризиків (угоди, які можуть зловмисно використовуватися таким чином, припускають незвично короткі / довгі періоди амортизації, процентні ставки, що є істотно вищими / нижчими від ринкових або незрозумілі періодичні анулювання векселів / заставних або інших інструментів фінансового забезпечення набагато раніше від наперед узгодженої дати погашення);

послідовні внески в статутний (складений) капітал однієї і тієї ж компанії або інші внески протягом короткого періоду часу без явних юридичних, податкових, комерційних, економічних чи інших законних причин;

придбання підприємств, що знаходяться в процесі ліквідації, без явних юридичних, податкових, комерційних, економічних чи інших законних причин;

послуги, пов'язані з діями, що стосуються спадщини або проведення операцій з майном, якщо СПФМ було відомо, що майно належить чи належало, чи буде використовуватися особою, що була засуджена за злочини, для отримання доходів;

незрозуміле використання незвичайних умов / положень в угодах, які не відображають комерційних відносин сторін і можуть спонукати СПФМ до з'ясування ризиків.

**Директор Департаменту забезпечення
координаційно-моніторингової роботи**

Юрій КОНЮШЕНКО

**Повідомлення про оприлюднення
проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження
Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним
шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї
масового знищення»**

Міністерство фінансів України на виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» повідомляє про оприлюднення проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» для отримання зауважень та пропозицій.

Проєкт наказу розроблено на виконання вимог частини третьою статті 7 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», якою передбачено, що Мінфін встановлює критерії ризиків, які використовують у своїй діяльності суб'єкти первинного фінансового моніторингу, крім суб'єктів, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється Національним банком України.

Проєктом наказу пропонується:

встановити критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які у своїй діяльності повинні використовувати відповідні суб'єкти первинного фінансового моніторингу, а саме: критерії ризику за типом клієнта, критерії ризику, що пов'язані з географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, критерії ризику за типом послуги (продукту) та за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту);

визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення».

Проєкт наказу та аналіз його регуляторного впливу оприлюднені на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (<https://www.mof.gov.ua>) у рубриці «Проекти регуляторних актів для обговорення/Проекти регуляторних актів для обговорення у 2022 р.» розділу «Законодавство».

Зауваження та пропозиції щодо змісту проєкту наказу просимо надавати протягом місяця з дня оприлюднення цього проєкту наказу та відповідного аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі за наступними адресами:

Міністерство фінансів України, вул. Грушевського, 12/2, м. Київ-8, 01008,
e-mail: infomf@minfin.gov.ua;

Державна регуляторна служба України, вул. Арсенальна, буд. 9/11, м. Київ, 01011,
e-mail: inform@drs.gov.ua.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою сприяння виконанню суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) норм Закону України від 06.12.2019 № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361) в частині застосування ними ризик-орієнтованого підходу та визначення власних критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до пункту 7 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 361, який набрав чинності 28.04.2020, Кабінету Міністрів України необхідно забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону, та забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Частиною першою статті 7 Закону № 361 встановлено, що суб'єкти первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) зобов'язані у своїй діяльності застосовувати ризик-орієнтований підхід, враховуючи відповідні критерії ризику, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу, способом надання (отримання) послуг.

Водночас частиною третьою статті 7 Закону № 361 передбачено, що критерії ризиків визначаються СПФМ самостійно з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених відповідно:

Національним банком України – для СПФМ, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 18 Закону № 361 виконує функції державного регулювання і нагляду;

Мінфіном – для інших СПФМ.

Отже, набрання чинності Законом № 361 обумовлює необхідність затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які СПФМ зобов'язані використовувати для визначення своїх критеріїв ризиків з метою дотримання вимог Закону № 361, зокрема, забезпечення функціонування

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00](#)

Підписувач [Улютін Денис Валерійович](#)

Дійсний з [10.11.2020 12:52:22](#) по [10.11.2022 12:52:22](#)

Міністерство фінансів України

26110-03-5/19710 від 05.09.2022

належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтовного підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.

Водночас потребує скасування наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (далі – наказ № 584), розроблений на виконання Закону України від 14.10.2014 № 1702-VII «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (втратив чинність із прийняттям Закону № 361), оскільки даний наказ не враховує всіх СПФМ, які повинні використовувати відповідні критерії ризику, а також визначає критерії ризиків для СПФМ, які піднаглядні Національному банку України.

Слід зазначити, що Національний банк постановами Правління Національного банку України від 28.07.2020 № 107 «Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу» та від 19.05.2020 № 65 «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» встановив критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, для СПФМ, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 18 Закону № 361 виконує функції державного регулювання і нагляду у сфері запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Разом з тим положення проєкту наказу забезпечують адаптацію в національне законодавство вимог Директиви (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20.05.2015 «Про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС» (далі – Директива (ЄС) 2015/849) та стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF), імплементацію яких визначено статтею 20 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII.

Так, пунктом 3 статті 13 Директиви (ЄС) 2015/849 передбачено, що держави-члени повинні вимагати врахування зобов'язаними особами під час оцінювання ризику відмивання грошей та фінансування тероризму принаймні тих параметрів, які визначено в додатку I.

У Додатку I Директиви (ЄС) 2015/849 наводиться неповний перелік змінних ризику, які зобов'язані особи повинні брати до уваги під час визначання міри вжиття заходів з комплексної перевірки клієнтів відповідно до статті 13(3):

- (i) мета рахунку або відносин;

ii) рівень активів, які повинні бути депоновані клієнтом, або обсяг здійснюваних транзакцій;

(iii) регулярність або тривалість ділових відносин.

Статтею 18 Директиви (ЄС) 2015/849 визначено вимоги щодо посиленої комплексної перевірки клієнта та зазначено, що під час оцінювання ризику відмивання грошей і фінансування тероризму держави-члени і зобов'язані особи повинні враховувати принаймні фактори ситуацій з потенційно вищим ризиком, визначених у додатку III.

У додатку III Директиви (ЄС) 2015/849 наводиться неповний перелік факторів ризику, пов'язаного з клієнтом, факторів ризику, пов'язаного з продуктом, послугою, транзакцією або каналом постачання, географічні фактори ризику.

Водночас у пояснювальній записці до десятої Рекомендації FATF «Заходи належної перевірки клієнта» зазначено приклади факторів ризику, пов'язаного з клієнтом, з товаром, послугою, операцією або способом надання (отримання) послуг, з країною або географічною територією, які властиві потенційним високоризиковим ситуаціям та ситуаціям з низьким ризиком, при здійсненні оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з певними видами клієнтів, країнами або географічними територіями, певними товарами, послугами, операціями або каналами постачання.

Тому критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які пропонується затвердити проектом наказу, зокрема, передбачають відповідні критерії ризику: пов'язані з клієнтами СПФМ, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від СПФМ, способом надання (отримання) послуг.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу пропонується:

встановити критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які у своїй діяльності повинні використовувати відповідні СПФМ, а саме: критерії ризику за типом клієнта, критерії ризику, що пов'язані з географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, критерії ризику за типом послуги (продукту) та за способом (каналом) надання чи отримання послуги (продукту);

визнати таким, що втратив чинність, наказ № 584.

4. Правові аспекти

Проект наказу розроблено на виконання частини третьої статті 7 Закону України від 06.12.2019 № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проєкту наказу не потребує фінансування з Державного бюджету України чи бюджетів місцевого самоврядування.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт наказу потребує погодження з Міністерством юстиції України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством економіки України, Міністерством інфраструктури України, Національним банком України, Державною службою фінансового моніторингу України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Державною регуляторною службою України та підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проєкт наказу з метою забезпечення громадського обговорення буде розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua).

Положення проєкту наказу не стосуються питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує зазначення позицій відповідних заінтересованих сторін.

Проєкт наказу не потребує направлення на погодження до уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності і не потребує зазначення позиції Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Положення проєкту наказу стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції в частині адаптації норм Директиви (ЄС) 2015/849 та стандартів FATF.

У проєкті наказу відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проєкті наказу відсутні положення, які порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проєкті наказу відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. У проєкті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації чи які створюють підстави для дискримінації.

Проєкт наказу не передбачає надання державної допомоги суб'єктам господарювання та підтримки суб'єктів господарювання, відповідно, дія Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» не поширюється на

проект наказу. У зв'язку з цим відповідне рішення Антимонопольного комітету України, передбачене зазначеним Законом, не потребується.

8. Прогноз результатів

Реалізація положень проекту наказу забезпечить виконання СПФМ законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо застосування ними ризик-орієнтованого підходу, в тому числі формування ризик-профілю клієнта

Проект наказу за предметом правового регулювання не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

В. о. Міністра фінансів України

Денис УЛЮТІН

_____ 2022 р.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від _____

Київ

№ _____

Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до статті 7 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, з метою визначення критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що додаються.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 08 липня 2016 року № 584 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 липня 2016 року за № 1047/29177.

3. Департаменту забезпечення координаційно-моніторингової роботи Міністерства фінансів України в установленому порядку забезпечити: подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України; оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра фінансів України Улютіна Д. В. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Гаєвського І. М.

В. о. Міністра

Денис УЛЮТІН

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00](#)

Підписувач [Улютін Денис Валерійович](#)

Дійсний з [10.11.2020 12:52:22](#) по [10.11.2022 12:52:22](#)

Міністерство фінансів України

26110-03-5/19710 від 05.09.2022